

UCHWAŁA NR XXVIII/196/10
RADY MIEJSKIEJ W SZEPIETOWIE

10 lutego 2010 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Wojny - Pogorzel.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 214, poz. 1806; 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, 2004 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203; 2005 r. Nr 172, poz. 1441, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420), w związku z § 10 ust. 2 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dn. 14 lutego 2008 r. (Dz. U. Nr 38 poz. 220 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Wojny - Pogorzel, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Szepietowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
Witold Moczydłowski

Załącznik do uchwały Nr XXVIII/196/10
Rady Miejskiej w Szepietowie
z dnia 10 lutego 2010 r.

Plan odnowy miejscowości Wojny - Pogorzel

na lata 2010-2016

Szepietowo 2010

Spis Treści:

I. Charakterystyka miejscowości, w której będzie realizowana operacja

1. Położenie miejscowości
2. Historia miejscowości
3. Struktura przestrzenna miejscowości

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

1. Rolnictwo
2. Ludność
3. Infrastruktura społeczna i techniczna
4. Środowisko kulturowe

III. Odnowa miejscowości

1. Przesłanki opracowania planu odnowy miejscowości
2. Kierunki odnowy
3. Analiza SWOT

IV. Działania na rzecz odnowy miejscowości - planowane inwestycje - tabela

V. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości

VI. Wdrożenie i monitorowanie planu.

I. Charakterystyka miejscowości, w której będzie realizowana operacja

1. Położenie administracyjne.

Kraj - Polska

Województwo - Podlaskie

Powiat - Wysokomazowiecki

Gmina - Szepietowo

Miejscowość – Wojny - Pogorzel

Położenie miejscowości w Gminie Szepietowo pokazuje poniższa mapa:

2. Historia miejscowości.

W roku 1455 w aktach sądowych ziemi bielskiej wymienione są, wśród 9 miejscowości Wojny, także Wojny Pogorzel.

Nieco późniejsze źródła na temat miejscowości podają, że w 1519 r. Paweł książę Holszański, biskup Łucki, zatwierdził przynależność wsi Wojny – Pogorzel do parafii Kuczyn.

Od XIX w. do ok. 1921 r. właścicielem majątku o powierzchni ok. 180 ha w Pogorzeli był Andrzej Dąbrowski, ojciec Stanisława, Władysława, Jana, Kazimierza, Wacława, Józefa i Stefana oraz trzech córek: Zofii, Józefy i Anieli. Od 1921 do 1939 r. w Pogorzeli istniały 2 gospodarstwa:

- należące do Stanisława Dąbrowskiego, a po jego śmierci w więzieniu białostockim do jego córki Jadwigi i zięcia – Lucjana Budlewskiego, liczące 120 ha. Po reformie PKWN właściciele zostali wywłaszczeni,
- należące do Władysława Dąbrowskiego i jego żony, o powierzchni ok. 60 ha. Tę część majątku ominęła reforma PKWN.

Pogorzela została kupiona przez ojca lub dziada Andrzeja Dąbrowskiego, w pierwszej połowie XIX w., od dwóch lub trzech właścicieli. Stanisław i Władysław Dąbrowscy byli obciążeni aż do 1939 r. spłatami na rzecz rodzeństwa proporcjonalnie do wielkości swych gospodarstw. Po podziale utworzyli dwa osobne gospodarstwa i wybudowali w nich osobne budynki, co było konieczne po pożarze w 1918 r.

We wrześniu 1939 r. Stanisław Dąbrowski pozostał wraz z rodziną w swym domu w Pogorzeli. Ukrywała się tam także Janina Włodkowska z Bybtek z córką Marysią. W nocy z 6 na 7 stycznia 1940 r. Stanisław Dąbrowski został aresztowany przez NKWD i po rocznym pobycie w białostockim więzieniu zmarł w więziennym szpitalu, wskutek pobicia podczas śledztwa oraz choroby, na którą cierpiał już wcześniej – tzw. karbunkuł.

Drugi z właścicieli majątku, Władysław Dąbrowski, podobnie jak brat, pozostał po 1939 r. w Pogorzeli i nocą 6-7 stycznia 1940 r. został aresztowany przez NKWD. Trafił na roboty do łagru pod Archangielskiem, a po amnestii z okresu traktatu Sikorski – Majska dostał się do swej rodziny w Kazachstanie, z którą wrócił w 1946 r. do żony do Piaseczna.

Do zakończenia II Wojny Światowej Wojny – Pogorzela zamieszkiwały 3 grupy mieszkańców, biorąc pod uwagę posiadaną powierzchnię ziemi. Stanisława i Władysława Dąbrowskich, właścicieli gospodarstw o pow. 120 ha i 60 ha można zaliczyć do grupy gospodarstw wielkoobszarowych. Ich budynki mieszkalne i gospodarskie były zlokalizowane w środkowej części miejscowości. W części wschodniej od strony drogi „brańskiej” były gospodarstwa bezrolne lub małorolne. Mieszkańcy tych gospodarstw pracowali najemnie w gospodarstwach Stanisława i Władysława Dąbrowskich. Po wojnie w ramach reformy rolnej otrzymali po kilka hektarów z byłego majątku Dąbrowskich.

Część zachodnią zamieszkiwali mieszkańcy, których można zaliczyć do drobnej szlachty. Sami uprawiali od kilku do kilkunastu hektarów gospodarstwa. Wśród tych

gospodarstw do największych należało gospodarstwo Aleksandra Wojno, zwanego potocznie Głębem, Stanisława Szepietowskiego.

3. Struktura przestrzenna miejscowości.

W strukturze Wojen – Pogorzeli dominuje, podobnie jak w większości wsi gminy, zabudowa zagrodowa. W jej skład wchodzi budynki mieszkalne oraz budynki służące prowadzeniu działalności rolniczej: stodoły, obory, silosy itp.

W centralnej części miejscowości znajduje się odnowiony w ostatnim okresie budynek remizy lokalnej jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej.

Budynek remizy w Wojnach – Pogorzeli.

Wokół miejscowości rozciągają się pola uprawne należące do tutejszych rolników.

W pobliżu Wojen – Pogorzeli znajduje się teren wykorzystywany przez myśliwych z Koła Łowieckiego „Jarząbek” w Szepietowie (do którego należy wielu myśliwych z Wojen – Pogorzeli) do celów obserwacyjnych oraz doskonalenia umiejętności strzelania (strzelanie do rzutek). Znajdują się tam obiekty służące tego typu działalności – ambony itp. W miejscu tym powstała również tzw. „Hubertówka”, która służy myśliwym i lokalnej społeczności do organizowania imprez okolicznościowych.

Ambony myśliwskie nieopodal Wojen – Pogorzeli.

„Hubertówka”.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

1. Rolnictwo.

Główną działalnością mieszkańców miejscowości jest rolnictwo. Rejon wsi Wojny – Pogorzel otaczają dobre, żyzne (choć ciężkie w uprawie) gleby, charakteryzujące się wysokim poziomem produkcji rolnej. Mieszkańcy od dawna znani są z pracowitości, przywiązania do ziemi, dobrych rezultatów osiągniętych w działalności rolniczej. Obecnie cała Gmina Szepietowo, w tym rejon wsi Wojny - Pogorzel jest dużym dostawcą mleka do największej w Polsce Spółdzielni Mleczarskiej „Mlekovita” w Wysokiem Mazowieckiem. Bliskość tego przedsiębiorstwa stanowi ważny czynnik dla rozwoju rolnictwa na tym obszarze, gdyż rozwiązuje problem zbytu surowców wytworzonych przez rolników. Dobra organizacja skupu mleka sprawia, że wiele gospodarstw zaczyna specjalizować się w hodowli bydła mlecznego. Trend ten dotyczy także Wojen - Pogorzeli, które są jednym z ważniejszych miejsc tego typu hodowli na terenie gminy.

Silosy na paszę w gospodarstwie Jarosława Wyszyńskiego, zam. Wojny – Pogorzel .

2. Ludność.

Według danych na dzień 01.01.2010 r. miejscowość liczyła 197 mieszkańców i jest szóstą pod względem liczby ludności miejscowością w gminie. Liczbę ludności na tle innych miejscowości gminy przedstawia poniższa tabela:

Liczba ludności w gminie Szepietowo, z podziałem na miejscowości w latach 2000 - 2009.

Nazwa wsi	2000 r.	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Dąbrowa – Bybytki	56	54	57	60	63	59	61	59
Dąbrowa – Dołęgi	120	119	125	126	126	126	127	125
Dąbrowa – Gogole	64	66	66	63	61	60	60	59
Dąbrowa – Kaski	77	75	73	73	74	81	82	82
Dąbrowa – Łazy	189	196	196	195	196	182	179	178
Dąbrowa – Moczydły	177	181	180	175	172	170	167	167
Dąbrowa – Tworki	34	37	37	37	36	35	35	34
Dąbrowa – Wilki	111	111	107	107	104	108	97	95
Dąbrowa – Zabłotne	84	83	78	78	76	83	90	89
Dąbrówka – Kościelna	353	348	344	353	356	368	374	377
Jabłoń – Kikolskie	54	53	57	58	55	57	59	56
Jabłoń – Samsony	76	80	83	75	75	75	77	73
Kamień – Rupie	74	72	68	66	64	61	63	62
Moczydły – Jakubowięta	85	85	85	81	80	73	69	67
Moczydły – Stanisławowięta	74	74	73	72	68	67	63	62
Nowe Gierałty	98	100	103	101	98	97	98	99
Nowe Szepietowo Podleśne	48	47	50	50	51	53	50	52
Nowe Warele	158	156	155	156	152	153	152	148
Nowe Zalesie	124	125	122	122	118	120	118	123
Plewki	65	68	68	71	67	66	66	67
Pułazie – Swierże	220	225	218	218	217	203	197	195
Pułazie – Wojdyły	16	16	16	17	17	17	17	17
Stary Kamień	124	125	122	119	119	116	117	114
Stawiereje - Michałowięta	51	51	50	49	50	49	49	48
Stawiereje - Podleśne	47	47	44	45	45	47	44	44
Szepietowo	2284	2268	2325	2321	2321	2345	2335	2334
Szepietowo – Janówka	117	120	114	118	120	122	126	124
Szepietowo – Podleśne	77	78	79	79	78	82	84	84
Szepietowo – Wawrzyńce	512	508	489	498	476	470	470	468
Szepietowo - Żaki	104	104	106	104	105	91	92	92
Szymbory – Andrzejowięta	97	93	95	92	94	92	92	94
Szymbory – Jakubowięta	50	49	48	50	48	44	45	47
Szymbory – Włodki	70	69	64	66	65	63	63	63
Średnica – Jakubowięta	86	86	74	71	69	63	65	64
Średnica – Maćkowięta	180	180	185	186	184	174	172	167
Średnica – Pawłowięta	155	155	152	151	149	151	147	145
Warele – Filipowicze	92	94	94	93	90	90	89	86

Włosty – Olszanka	114	112	108	107	108	111	115	113
Wojny – Izdebnik	82	80	79	79	85	86	83	82
Wojny – Krupy	51	46	45	47	45	45	44	43
Wojny – Piecki	102	102	99	95	100	98	98	97
Wojny – Pietrasze	126	119	124	120	118	116	117	112
Wojny – Pogorzal	217	214	207	205	205	205	203	197
Wojny – Szuby Włociańskie	282	287	287	280	274	279	278	270
Wojny – Szuby Szlacheckie	102	102	98	91	87	87	87	87
Wojny – Wawrzyńce	67	66	66	64	66	64	65	63
Wyliny – Ruś	232	233	231	226	228	229	218	214
Wyszonki - Posele	54	52	52	54	53	52	53	49

Źródło: dane UM w Szepietowie.

3. Infrastruktura społeczna i techniczna.

Wszystkie gospodarstwa domowe posiadają podłączenie do sieci wodociągowej oraz elektrycznej. Odbiór ścieków sanitarnych oparty jest o przydomowe zbiorniki (tzw. szamba). Gospodarstwa domowe objęte są zorganizowanym systemem segregacji i wywózki odpadów stałych.

Wojny – Pogorzal posiadają dobre połączenie komunikacyjne z innymi miejscowościami, głównie ze względu na fakt usytuowania w bezpośredniej bliskości drogi krajowej nr 66 Zambrów - Białowieża. W miejscowości znajduje się też przystanek PKS. Dobre połączenie komunikacyjne sprawia, że mieszkańcy Wojny – Pogorzal mają łatwy dojazd do oddalonego o ok. 6 km Szepietowa, będącego ośrodkiem administracyjnym gminy, gdzie znajduje się szereg instytucji obsługujących mieszkańców (urząd gminy, poczta, Gminny Ośrodek Kultury, bank, apteka, ośrodek zdrowia itp.).

4. Środowisko kulturowe.

Zabytki, cmentarze i miejsca pamięci narodowej.

W miejscowości znajduje się szereg obiektów stanowiących wartość zabytkową. Zaliczają się do nich:

- dom drewniany z pierwszej połowy XX w.,

Zabytkowy dom.

- cmentarz wojenny z okresu I Wojny Światowej, obecnie zachowała się tylko część kamiennego ogrodzenia cmentarza,

Zachowane fragmenty ogrodzenia cmentarza. Według relacji mieszkańców na cmentarzu tym pochowanych było kilkudziesięciu żołnierzy niemieckich i rosyjskich.

- krzyż przydrożny z pierwszej połowy XX w.,

III. Odnowa miejscowości.

1. Przesłanki opracowania planu odnowy miejscowości.

Realizacja zadań w ramach Planu Odnowy Miejscowości Wojny - Pogorzel przyczyni się do polepszenia wizerunku miejscowości, podniesienia poziomu życia lokalnej społeczności, rozwoju społeczno-kulturowego oraz pobudzenia aktywności sportowo-rekreacyjnej. Ma służyć głównie integracji społeczności lokalnej i wzrostowi lokalnego patriotyzmu, rozwojowi organizacji społecznych, jak i zmniejszeniu problemów w sferze patologii społecznych.

2. Kierunki odnowy.

Do zakładanych podstawowych kierunków odnowy i rozwoju miejscowości Wojny - Pogorzel zaliczyć należy:

- poprawa jakości życia mieszkańców,
- poprawa lokalnej infrastruktury technicznej i społecznej,
- integracja społeczności lokalnej,

3. Analiza SWOT.

Mocne strony	Słabe strony
Korzystne położenie pod względem komunikacyjnym	Migracja młodych ludzi do miast i za granicę
Ciekawe obszary krajobrazowe	Brak alternatywnych w stosunku do rolnictwa źródeł dochodów
Odnowiony budynek remizy OSP jako miejsce spotkań mieszkańców	Brak infrastruktury sportowej
Aktywna postawa mieszkańców	Bezrobocie (również w rolnictwie)
Silne poczucie lokalnej tożsamości	Część zabudowań posiada pokrycia dachowe eternitem (azbest)
Żyzne gleby i wysoka jakość produkcji rolnej	
Dobry stan środowiska naturalnego	
Zorganizowany system gospodarki odpadami	
Dobrze rozwinięta sieć energetyczna, telefoniczna, wodociągowa	
Szanse	Zagrożenia
Dostęp do środków z funduszy strukturalnych	Zagrożenia dla środowiska naturalnego (zagospodarowanie organicznych produktów powstających przy hodowli trzody)
Działania władz lokalnych nakierunkowanie na rozwój miejscowości	Migracja ludzi młodych i wykształconych
	Niestabilna sytuacja w rolnictwie

IV Działania na rzecz odnowy miejscowości - planowane inwestycje.

Lp.	Nazwa projektu	Cel projektu	Realizator projektu	Harmonogram realizacji	Źródło finansowania i szacowany koszt całkowity w zł
1.	Budowa boiska piłkarskiego o nawierzchni naturalnej	- organizacja czasu wolnego przez prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych, - działania mające na celu rozwój zainteresowań sportowych młodzieży, - umożliwienie mieszkańcom bezpiecznego uprawiania różnych dyscyplin sportowych w bezpiecznych i wygodnych warunkach.	Gmina Szepietowo	II-IV kw. 2010 r.	69 665,00 zł Środki własne Gminy Szepietowo i środki Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich)

1. Budowa boiska piłkarskiego o nawierzchni naturalnej.

Główną inwestycją planowaną w ramach działań na rzecz odnowy miejscowości ma być budowa boiska piłkarskiego o nawierzchni naturalnej. Inwestycja obejmować ma budowę nowego obiektu w miejscu istniejącego obecnie, zaimprovizowanego przez mieszkańców miejscowości boiska. Istniejące obecnie boisko należy uznać za niewystarczające w stosunku do potrzeb lokalnej społeczności, a uprawianie sportu w takich warunkach naraża korzystających z obiektu o tak niskim standardzie na kontuzje.

Miejsce planowanej inwestycji.

VI. WDROŻENIE I MONITOROWANIE PLANU

Plan Odnowy Miejscowości Wojny - Pogorzelski został opracowany w oparciu o najbardziej aktualną dostępną obecnie wiedzę. Elementem decydującym o początku wdrażania Planu jest wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Miejskiej w Szepietowie. Wdrożenie Planu zaleca się Burmistrzowi Szepietowa.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia – czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych, dokonywaniu wizji lokalnych i sprawdzaniu rzeczywistego stanu realizacji zamierzonych działań.